

A bélműködés szabályozása és a gyomormozgás előmozdítása céljából ajánlatos időközönként néhány napon át reggel felkeléskor egy pohár terméskészítéses „Ferenó József” keserűvizet inni. Kérdezze meg orvosát!

csapatok gyenge teljesítményével kapcsolatosan elismerik a tengely taktikai fölényét, valamint az olasz-német csapatoknak az amerikaiakkal szemben nagyobb ügyességét és tüzezebb harci szellemét. Londoni körökben is nagy nyugtalanságot keltett az a hír, hogy az amerikai harcok egyik az első ágyúlövésére harcra lépnek a harcok.

A Kairóból Zürichbe érkezett legutóbbi jelentések arra vallanak, hogy Montgomery az amerikai csapatok veszedelmes szorongatott helyzetére való tekintettel siet a 8. brit hadsereggel előnyomulni Tunisz déli részébe. A harcok most Medelina környékén folynak. A felderítők jelentései is Montgomery serény csapatösszevonásairól tesznek említést. Montgomery elrejtett kötelekénél tartózkodik.

Montgomery főhadiszállásáról jelentik, hogy a brit hadsereg befejezte előkészületeit a Mareth-vonal előtti területen. Lehetőségesnek tartják, hogy a legközelebbi 24 órában Montgomery parancsot ad a Mareth-vonal ellen irányuló támadás megindítására.

AZ ATLASZ-HEGYSÉGNEL

Az Interim újabb tájékoztatása szerint Dél-Tuniszban a német-olasz kötelékek támadó élei a Sbeitlából Ferianába vezető vasút állépése után Teheszától délkeletre több helyen elérték az Atlasz-hegység szelét. A theleptei előhígyek előtt harcra kényszerítették az amerikaiak rendszeren visszavonulása közben gyorsan összeszedett köteléket, amely súlyos veszteségeket szenvedett. Eddig is közel 3000 foglyot ejtettek és 160 páncélos, 95 legénységet szállító páncéloskocsit, 36 ágyútalpra helyezett löveget, sok gépjárművet megsemmisítettek vagy zsákmányoltak a tengelyerők.

Az amerikai főparancsnokság a legutóbbi napok súlyos veszteségei után kénytelen volt nagy területekről teljesen lemondani, úgyhogy a szomszédos területen is, Faidtól északra más német-olasz kötelékek állásaitak harc nélkül nyugati irányban jelentősen előbbre helyezhették.

Hír szerint a tuniszi arcvonal északi szakaszáról egy angol hadosztály gyorsított menetben igyekszik a német-olasz támadás színhelyére, hogy támogassa a széles arcvonalon hátráló amerikaiakat.

SÜLYOS HARCOK
ROMMEL FRONTJÁNAK
ELŐTERÉBEN

A Nemzetközi Tájékoztató azt jelenti az északafrikai arcvonalról, hogy a 8. brit hadsereg nagy gyalogosi erővel, valamint közepes és nehéz ágyúk sok ütegével folytatta támadásait Rommellel szembe. A német-olasz csapatok jobbszárnyának előretolt biztosító kötelékei ellen. A hegyes terepen igen súlyos harcokra került sor. A német-olasz elővédék végül is harcra kényszerültek egy záróállásba. Az angol nyomás a tengelycsapatok déli szárnya ellen tovább tart, de az angol sivatagi hadosz-

tályoknak eddig nem sikerült harci érintkezésbe kerülniük Rommellel tábornagy hadseregének zömével. Jelenleg még mindig egy erős jól kiépített és mélyen tagozott állásrendszer előterében folynak a harcok.

FRANCO ÉS SALAZAR
MEGBESZÉLÉSEI
IBÉRIAI BLOKKRÓL

A „Basler Nachrichten” liszaboni jól tájékozott diplomáciai helyről úgy értesül, hogy Franco tábornok és Salazar portugál miniszterelnök a jövő hónapban portugál területen megbeszélésre jönnek össze. Ez alkalommal az ibériai blokkra vonatkozó szerződést írják alá. Ezekben a diplomáciai körökben a lap szerint úgy tudják, hogy ez a szerződés tartalmazni fogja Spanyolország és Portugália barátsága új biztosítását, ezenfelül katonai, politikai és gazdasági kötelezettségeket is magában foglal majd. Ez a szerződés azonban csupán Spanyolországra és Portugáliára vonatkozik és nem tartalmaz semmiféle ígéreteket a hadviselő felek felé. Liszabonban kijelentik, hogy a két ország politikájában kitart a semlegesség mellett.

SPELLMAN
NEWYORKI ÉRSEK

aki útban van Rómába, hogy látogatást tegyen a Vatikánban, csütörtökön — mint jelentették — kénytelen volt repülőútját megszakítani, mert azon a repülőgépen, amelyen Liszabonból folytatta útját, Madrid közelében motorszétesés támadt. Mint a vatikáni körökben hivatalosan közlik, biztosan számítanak arra, hogy Spellman érsek 20-án megérkezik. Az érsek Barcelonába utazott, hogy amilyen gyorsan csak lehet, folytassa útját.

A Vatikánban azt közölték, hogy az érsek útja vallási jellegű.

Spellman érsek hír szerint hazatérőben is néhány napig Spanyolországban marad és érintkezésbe lép a spanyol kormány vezetőivel.

AZ ANGOL ALSÓHÁZ

csütörtöki ülésén 335 szavazattal 119 ellenében elvetette a munkáspárt módosító javaslatát, amely eltilti a kormánynak a Beveridge-féle terv ügyében tanúsított magatartását. A kormány elfogadta a tervet, de az azonnali életbeléptetésről szóló munkáspárti indítványt elvetette.

A „Daily Telegraph” szerint Anglia szocialista minisztereinek az alsóház újból összeülése előtt alapos vizsgálata tárgyává kell tenniük magatartásukat. A háború kezdete óta még soha nem szavaztak annyian a Churchill-kormány ellen, mint a Beveridge-terv feletti szavazásánál. Churchill most mérlegeli, vajjon felvesse az alsóházban a bizalmi kérdést. El kell ugyanis osztatni azt a benyomást, mintha a képviselők a kormány háborús politikája ellen is állást foglaltak volna. A szocialisták elutasították Attleának azt a felhívását, hogy szavazzanak a kormány mellett. Bewin lemondással fenyegetődött arra az esetre, ha a párt kitart álláspontja mellett.

Az angol munkáspárt nem egyesül a kommunista párttal

Amsterdam, febr. 19. Az angol munkáspárt végrehajtó bizottsága — mint a brit hírszolgálat jelenti — elvetette a kommunista párt javaslatát a munkáspárttal való egyesülésre vonatkozóan. Az indítvány azzal a megokolással utasították vissza, hogy a „kommunista párt teljes felelőtlenség a brit politikában és a párt általános néze-

tei semmiképp sem egyesíthetők össze a munkáspárt világnézeti-vel és céljaival.” A végrehajtó bizottságnak nyilatkozata hangsúlyozza, hogy a munkáspárt szilárdan és változatlanul az angol-szovjet barátság mellett áll, de ezt nem lehet kapcsolatba hozni a kommunista párt indítványával. (MTI)

25 ezer amerikai katona eltűnt

Berlin, február 19. (MTI): Német tengerészeti körökből a Német Távírási Iroda figyelmét felhívták a következő tényre: Stimson, az Egyesült Államok hadügyminisztere csütörtökön a sajtóértekezleten a tuniszi katonai helyzetéről kijelentette, hogy az elszüvedett vereségek várhatóak voltak a nagyszabású megszállás keretében. Ez a beismerés az északafrikai váltakozó események szempontjából csak keveset mond, tanulságosabb azonban Stimsonnak az északamerikai megszálló hadsereg veszteségéről közölt adatai,

amelyek szerint 3533 katona elcsúszott és 6152 fogságba jutott. Uj momentum azonban, hogy az eltűntek száma 25,684, ami éles megvilágításba helyezi azokat a német jelentéseket, melyek nagy csapatállító hajónak az Atlanti óceánon történt újabb és újabb elsüllyesztéséről szóltak, holott amerikai részről hivatalosan állandóan cáfolták ezeket az elsüllyesztéseket. Ezek a katonák sem Afrikában nem estek el, sem német hadifogságba nem kerültek, csapatállítók közben az Atlanti óceán közepén vesztették életüket.

A kilencedik napja bőjtölő Gandhi állapota válságos

Amsterdam, február 19. Az angol hírszolgálati iroda jelentése szerint Gandhi pénteken már 9 napja bőjtöl, állapota rendkívül súlyos. Pénteken elhívták idősébbik fiát a fiatalabb fia már előzőleg látogatást tett nála.

A Popolo di Roma bangkoki jelentése szerint a Mahatma életéről komolyan aggódnak. — Gandhi már a szívgyengeség tünetei lépnek fel és emellett állandóan erősödő vérszegénység miatt szenved.

A bombayi kormány közleményt adott ki Gandhi állapotáról. A közleményt hat orvos írta

alá. Eszerint Gandhit alvásban sokszor zavarta a fokozott nyálképződés. Gandhi pénteken valamivel jobban érdeklődött környezetét iránt. Közérzetében a fokozódó gyengülésen kívül kevés változás állott be.

Az indiai függetlenségi liga az egész indiai kolónia részvételével nagygyűlésre rendezett, amelyen megbeszélte a kongresszus magatartását Indiával a Gandhival szemben és elhatározta, hogy március harmadikán újból összeül, hogy imádkozzék Gandhiért és megülje a bőjt napját.

HADIJELENTÉSEK

Keleti szárazföldi harcok

A német véderő főparancsnoksága közli:

A Kaukázus nyugati részében és a Kubán alsó folyásánál kezdődő olvadás mellett csak helyi jellegű harc tevékenység volt, amelynek során egyik támadásunk Novoroszijzsktól délre további eredményt ért el.

A Donec arcvonalon és Charok vidékén az ellenség ismét nagy erővel támadott. Ezeket a támadásokat nehéz harcban visszavertük.

Az ellenség szamos előretörése Oreltől délkeletre megúsult. A bolsevikieket ellentámadással kivetítettük alásaiból és több páncélos elpusztítottunk.

Északafrikában és a Földközi-tengeren

Az olasz főhadiszállás ezredik közleménye: A tuniszi arcvonal középső szakaszán folyó helyi jellegű hadműveletek további kedvező fejleményei Gafsa és Sbeitla elfoglalására vezettek.

Az olasz és német léghaderő is hathatósan kivette részét a sikerekből a gépkocsi és csapat tábor helyek földközlelől történt bombázásával és géppuskázásával.

A harcok során összesen 2876 foglyot ejtettünk, továbbá 169 harcokocsi, 99 páncélgépkocsit, 36 gépkocsira szerelt ágyút, 66 különféle öblű tüzérségi löveget, 6 repülőgépet és nagyszámú tehergépkocsit zsákmányoltunk, vagy pusztítottunk el. Az északi szárnyon is visszavertük az ellenséges támadást.

Repülőink Tripollisz és Benghazikikötőjét bombázták. A szicíliai csatorna felett egy német vadászgép lelőtt egy többmotoros angol gépet. Február 17-ről 18-ra virradó éjszaka olasz bombavető repülőgépek köteléke, kedvezőt-

telő elpusztítottunk.

Az ellenség folytatta erős támadását az Ilmen-től délkeletre s ismét a leg súlyosabb veszteséget szenvedte ember és hadianyagban. Az ellenséges támadásokat a német főarcvonal előtt mindenhol visszavertük. A Ladoga-tól délre meghúsultak az ellenség megismételt kísérleteivel, hogy itt és Leningrád arcvonalainkat átörje. Ellentámadással bekerítettünk egy ellenséges erőcsoportot és azt megsemmisítettük. Az éjszaka harci repülőgépeink sikeres támadást hajtottak végre Murmanszk városa s kikötője ellen.

len légköri viszonyok mellett az algiri partok magasságában meg támadtak egy erős kísérettel haladó hajókaravánt. Négy gőzöst, köztük egy 10 ezer tonnás találat ért. A gőzösköz közül kettő el süllyedt. (MTI).

A német hadijelentés közli: Tunéziában hadműveletünk sikeresen haladnak előre. Az algiri vizeken német, olasz repülőerők egy erősen védett karaván ellen folytatott támadásuk során további eredményeket értek el. Egy könnyű cirkáló és három nagy szállítóhajót torpedótalálat ért. Az egyik kereskedelmi hajó pusztulásával számolni kell.

Nyugati légháború

Ellenséges harci repülők csütörtökön késő este támadást intéztek Északnyugat-Németország ellen és bombákat dobott le Wilhelmshafen területén. A támadó bombázók közül kilencet lelőttünk. (MTI).

A csütörtökre virradó éjjelen néhány angol repülőgép zavarteltetés céljából Nyugat-Németország területére fölé repült és természetlenül néhány bombát dobott le.

Német gyors harci repülő szerdán nappal rajtaütöttek Dél- és Délkelet-Anglia parti városain és a parti vizeken található előőrhajókon. (MTI)

Toulonban nyugalom van

Vichy, február 19. (NTI): A Tass Iroda jelentést közölt touloni állásokról. Vichy hivatalos helyen ezt a jelentést hivatalosan megegyeztetik. Toulonban a legteljesebb nyugalom van a Tass Iroda jelentése minden alapot nélkülöző kitalálás. (MTI)

Tisztogató hadművelet Boszniában

Belgrád, február 19. (NTI): Beavatott helyről közlik: Nyugat-Boszniában új nagyszabású tisztogató hadművelet van folyamatban a kommunista felkelők ellen. Több szakaszon sikerült teljesen megtörni a bandák szívós ellenállását, más helyeken sok felkelőt az erdőbe és a hegyekbe való visszavonulásra kényszerítettek.

A kommunisták a vállalkozás megkezdése óta már eddig több mint tízezer halottat és ugyanannyi sebesültet vesztek.

Magyar hősök

Fáradhatatlan vállalkozóképességével és bátorságával vívta ki előjárói és bajtársai elismerését a Don-menti harcokban Kovács Gyula honvéd.

1942 szeptember 8-án éjszaka két ízben is átkelt Seliawni község mellett a Don vizén az ellenséges partra, a bolsevisták helyzetének felderítése végett. Bár első átkelése is erősen kimerítette, phenés nélkül fogott hozzá vállalt feladatára további megoldásához, s a heves ellenséges tűz ellenére is sikerült a bolsevisták harcélőrséinek helyét és főellenállóvonalát több, mint 500 méter szélességben pontosan felderítenie. E masodsori átkeléskor egy magával vitt bajtársával erős ellenséges tűzben műszaki zárat teieptett a túlsó partnak azon a pontján, ahol a bolsevisták rendszerint gyülekezni szoktak átkelésükhöz. — Ugyanakkor ellenséges fegyvereket, löszert és felszerelési tárgyakat zsákmányoltak.

Kiváló támadószellemének adta tanujelét a Don mentén folytatott harcokban Szabó Lajos szakaszvezető.

1942. december 4-én önként jelentkezett egyik vállalkozásunk rohamrajának vezetésére. Feladata az volt, hogy derítse fel Kolybelkától délre levő szovjet állásokat, s rombolja szét az egyik erősen kiépített szovjet erődöt. Szabó szakaszvezető nagy ügyességgel az ellenséges földerdők közé vezette raját, a kijelölt erődöt megrohanta s bajtársainak példát mutatva, maga hajította annak löréseibe kézigranátjait. A földerdő tüzfegyverei nyomban elmúltak, de a benne levő bolsevisták elszánt védelemre készültek az eltorlaszolt ajtó mögött. Szabó bezúgta az ajtót, újabb kézigranátot vágott be az erőd belsejébe, majd pisztollyal hatolt be emberei élén a földerdő belsejébe. Ennek őrségéből már csak egy vörös katona volt sebesült, ezt foglyul ejtette s vállalkozását példásan befejezve vezette vissza rohamjáróját a magyar állásokba.

A Kormányzó a kultuszminiszter előterjesztésére Pásztor János szobrászművészt a Képzőművészeti Főiskola rendes tanárává az V. fizetés osztályba kinevezte.

TÓKÉS FOTO

Meteor Mozgó műsora
Ma, szombaton 5 és 7 órákor
UTOLJÁRA! Csak felnőtteknél!
Izgalmas, megrázó francia film-
újdonság! Michel Simon — Gabi
Silvia főszereplésével:
Szakadék felett
Holnapról: AZUREXPRESSZ
Magyar film.

Apollo filmszínház
Mától csak négy napig:
Igy szeret egy férfi
Egy művészi élet megrázó
vívódása két nő között.
Előadások vasárnap délelőtt
11—1-gy délután 3, 5, 7 óra.

Vígyszínház mozgó
Ma 3, 5, 7 órákor a lemulatottabb
és legszórakoztatóbb magyar film-
vigjáték:
Nehéz apának lenni
Fősz.: PAGER SELECKZY ZITA
Egry Mária, Vaszary Piri, Maly
Gerő, Vizváry Mariska.

Hungária Filmszínház
Tábori színház
Főszereplők: Heli Finken-
zeller René Deltgen
Előadások: 5 és 7 órákor.

Gyermektragédia a Déli-soron

A tűzhelyből kipattanó szikra tüzet okozott és a szobába bezárt két gyermek közül egyik megfulladt a füsttől, a másikat súlyos állapotban szállították a klinikára

Megdöbentő gyermektragédia színhelye volt pénteken délután a Déli-sor 19. számú ház, ahol a dolgok végzésére el-távozó édesanya, Polyánszky Istvánné, két gyermekét, a 15 hónapos Polyánszky Károlyt és a 3 éves Polyánszky Irénkét a lakásában hagyta, az ajtót rájuk zárta. A tűzhelyben égett a tűz és egy kipattanó szikra okozta a végzetes szerencsétlenséget.

Fojtó füst tódul ki a lakásból

A tragikus esetet délután tették észre. A Polyánszkyék lakása felől ugyanis sűrű, fojtó füst kezdett kiszivárogni az ajtó repedésein... Nyomban az ajtóhoz rohantak, azonban nem tudtak bemenni, mert az ajtó zárva volt... Felnyitották és a kitóduló füstfelhőben az első percekben még szét sem tudtak nézni... Mikor aztán a füst néhány perc múlva a beáramló friss levegőre kissé kitisztult, megdöbentő látvány tárult a belépők szeme elé...

Két gyermek élettelen testtel hevert az ágyon

Az ágyon ott hevert élettelenül, halálsápadt arccal a két kis gyerek... Arcukra oda fagyott a rémület, a tehetetlenség érzése, ami elborította vonásaikat, amikor mellükre telepedett a fojtó, léleketelállító füst... A kisfiú és kislány dermedt vonásai könnyektől voltak áztatva. Az ártatlan apróságok semmit sem tudtak tenni az alattomosan rájuk boruló füstfelhő ellen.

A falon a falvédő teljesen leégett, közelben a hencser összepörköldött a lassan emészto tűztől, mely még amikor a házbellek beléptek is izzott a hencser szöveteiről...

Az első percben úgy látszott, hogy mind a két gyerek halott, megfojtotta őket a füst. Telefonon értesítették a mentőket, kik percek alatt a helyszínre érkeztek. A mentőorvos megvizsgálta a gyermekeket és megállapította, hogy a kis 15 hónapos Polyánszky Károly meghalt... Testvérkéjében, a 3 éves Polyánszky Irénkében még volt élet és a mentőautó néhány perccel a vizsgálat után szagudot is a klinikára vele... A kisfiú holttestét a helyszínen hagyták, hogy a rendőrségi vizsgálat mindent pontosan úgy találjon, ahogy a szerencsétlenség pillanatában történt.

A tűzhelyről kipattanó szikra okozta a tragédiát

A szerencsétlenségről jelentést tettek a rendőrségnek és dr. Francisczy Zoltán rendőrfogalmazó szállt ki tisztiorvossal a helyszínre, ahol megejtették a vizsgálatot.

Megállapították, hogy az anya távozása után a tűzhelyről kipattanó szikra meggyújtotta a falon lévő falvédőt... A gyúlékony anyag pillanatok alatt lángborult, a tűz átterjedt a hencserre is, itt nehezen emészte a szövetből, löszörből és fából álló anyagot, sok füstöt fejlesztett a lassú és gyors percek alatt vastag füsttégg borította be a helyiséget. A kis gyermekek tehetetlenül váltak a füst martalékává. A 15 hónapos fiú szervezete nem sokáig bírta az ellenállást és valószínűleg rövid tusa után megfulladt, míg a 3 éves Polyánszky Irén eszméletét veszítette és ha néhány perccel később találják rá, már őt sem lehetett volna megmenteni. A gyerekek

nem tudtak kimenni, hiszen az ajtó zárva volt, de kérdéses, hogy még nyitott ajtó mellett is a két gyermek kijutott volna-e a szabadba.

Dramai pillanat volt, amikor az édesanya hazérkezett és a kapun belépve meglátta a lakásában gyermeke élettelen testét, féltőn a fájdalomtól, zokogva, mardosó önváddal lelkében borult rá, majd eszméletét veszítette. A szerencsétlenség asszonyt alig lehetett kihallgatni.

A mélyen sujtott, gyermekeit rajongásig szerető anyát, saját érdekében őrizetbe, ápolás alá kellett venni a szomorú eset után, míg harmadik gyermekét, a tragédia idején az iskolában levő 8 éves kislányt ideiglenesen, míg édesanyja jobban nem lesz, a gyermekmenhelyen helyezték el.

Az édesapa „valahol Oroszországban“ hazafias kötelességét teljesíti...

A könnyek, zokogás között felszakadó, szívtépő vallomásokból megtudta a hatóság, hogy a gyermek édesapja, aki könyvkiadó, hazafias kötelességét teljesíti „valahol Oroszországban...“ Polyánszky Istvánné nevelte férje távollétében két kis gyermekét... Pénteken délután rövid időre eltávozott hazuról, hogy felgyült hivatalos dolgait és vásárlásait intézze... Alig egy óra hosszat volt távol és ez alatt az idő alatt történt a megdöbentő szerencsétlenség.

Lissák Kálmán egyetemi rendkívüli tanárrá nevezték ki

A Kormányzó Úr a vallás- és közoktatásügyi miniszter előterjesztésére dr. Lissák Kálmán tudományegyetemi rk. tanári címmel felruházott debreceni m. kir. Tisza István tudományegyetemi magántanár, adjunktus, egyetemi nyilvános rendkívüli tanárrá kinevezte.

Dr. Lissák Kálmán az orvostudomány doktora, a debreceni élettani és általános kortani intézet adjunktusa, képesített egyetemi magántanár. Habilitást megelőzően díjtalan gyakornok volt a budapesti tudományegyetem kortani és a debreceni tudományegyetem élettani és általános kortani intézetében, majd ugyanezen intézet I. tanársegédje volt. 1937 augusztus 6-án habilitált élettani és kortani kísérleti módszerek tárgykörből.

Üzenetek a frontról

Horváth Loránd főhadnagy a 195. tábori posta számról meg nyugtatja édesapját Debrecenben sebesülése szépen gyógyul. Jól érzi magát. Rövidesen otthon lesz Szerető csókjai küldi.

Fehér László szakaszvezető a 134/51. tábori posta számról közli nővérével és hugával Debrecenben, hogy a házeladáshoz bejegyezését adja. Kéri őket a ház árát saját belátásuk szerint használni, jövedelmeztesse. Egészséges, mindannyiukat sokszor csókolja.

Szabó Ernőné vöröskeresztes testvér Debrecenbe üzeni: édesanyját névnapja alkalmából sokszor csókolja. A jó Isten áldását kéri életére.

Megnyugtató üzenet küld Debrecenbe Bozóky Mihály karpaszományos őrmester, Derecskére Pataky Sándor zászlós, a 195. tábori posta számról. Jól vannak, egészségesek s csak arra kérik hozzátartozóikat, szorgalmasan írjanak.

Kállay miniszterelnök tájékoztatást adott a külpolitikai helyzetről a képviselőház és felsőház bizottságában

Budapestről jelentik: A képviselőház külügyi bizottsága pénteken délután 11 órakor gróf Teleki Mihály elnöklésével összehívott ülésen résztvettek: Kállay Miklós miniszterelnök és külügyminiszter, Tasnádi Nagy Anarás, a képviselőház elnöke és a kormány tagjai is.

Kállay Miklós miniszterelnök és külügyminiszter több mint egy óra előadás keretében részletes tájékoztatást adott a külpolitikai helyzetről.

A miniszterelnök tájékoztatásához a bizottság tagjai közül vitéz Imreay Béla, Laky László, Maklái János, Turcsányi Imre, Tildy Zoltán, Rassay Károly, Rácz Kálmán vitéz Jaross Andor, Szöllösy Jenő, Nagy Iván, Kosztovics Sándor és Rajniss Ferenc szölkáltak hozzá.

Kállay Miklós miniszterelnök és külügyminiszter a hozzászólásokban felvetett kérdésekre

részletes választ adott és ezzel az ülés három órákat ért véget.

A felsőház külügyi bizottsága pénteken délután 5 órakor tartott ülést Kánya Kálmán elnöklésével. Az ülésen a miniszterelnökön és a kormány tagjain kívül résztvett gróf Széchenyi Bertalan, a felsőház elnöke, Serédi Jusztinián bíboros hercegprímás és József királyi herceg is.

Kállay Miklós miniszterelnök és külügyminiszter, miként a képviselőház bizottságában, itt is részletes tájékoztatást adott a külpolitikai helyzetről, majd gróf Bethlen István, gróf Jankovich-Besán József, Szüllő Géza és gróf Khuen-Héderváry Károly szölkáltak fel.

Kállay Miklós miniszterelnök és külügyminiszternek a felszólalásokra adott részletes válasz után a bizottság ülése egy óra 8 órákat ért véget.

Megtörő intézkedések Romániában a bolsevista terror és propaganda cselekmények ellen

Bukarest, február 19. A román hivatalos közlönyben a következő rendelet törvény jelent meg:

1. szakasz: A katonai hatóságok az érvényben levő törvényekben előírt büntetések mellett ugyanazon hatállyal kimondják az összes ingó- és ingatlan- vagyontulajdonosok ellen, akik a szovjet által létesített politikai terror szervezethez tartoznak, egyedül vagy bandákba tömörülve román nemzeti területen a hadsereg, a hatóságok, a tisztviselők és a lakosság ellen terror-aktusokat követnek el, szabotáznak, vagy meg nem engedett propagandát folytatnak avagy passzív ellenállást fejtenek ki. Az ingó- és ingatlan- vagyontulajdonosok közül a felbujtókat, a bűnrészeseket és a bűnpártolókat is.

2. szakasz: A katonai hatóságok elrendelhetik az 1. szakaszban elítéltek családtagjai ellen is a vagyonelkobzást. Ezeket a családtagokat ezenkívül a belügyminiszter által kijelölt gyűjtőtáborba internálják. A táborba internálás csak a békekötés után hat hónappal szűnik meg. Családtag alatt értendők a házastársak, a le- és felmenő ágú rokonság, valamint az előltekkel egy fedél alatt lakó összes más rokon. (MTI)

Budapest jelentős tengeri kikötő lesz

Róma, február 19. (MTI) A „Regimo Fascista“ hosszú budapesti tudósítás közli Magyarországon belső hajózási vállalatnak kiépítéséről.

A tudósítás rámutat arra, hogy Magyarország, amely nem hódító hanem tisztán védelmi jellegű háborút folytat. A háború után nagyszabású problémák megoldása vár. Magyarország Budapestet a legnagyobb dunai kikötővé építi ki, sőt ha a folyamat-

ban levő munkák befejeződnek, Budapest jelentős tengeri kikötő lesz.

A terveknek megfelelően fontos szerep vár a két legfontosabb tiszai városra, Szegedre és Szolnokra is. A szükséges folyamatszabályozási munkálatok elvégzése után a magyar tengerjáró hajók valamennyi nagyobb dunai kikötőben kiköthetnek majd és a Tiszán is felhajóznak egész Szolnokig.

Az első panamaper

Ötven évvel ezelőtt ítélték el Lesseps Ferdinándot, a Panama-csatorna építőjét.

Ma van ötven esztendeje annak, hogy gróf Lesseps Ferdinándot, a szuezi és Panama-csatorna híres építőjét a párizsi bíróság vesztetésre és sikkasztás miatt ötévi fogságra ítélte.

Ha félszázad távlatába tekintünk vissza, akkor egy világhírű ember nagyhorderejű alkotásairól, ledorongolásáról és megbecsüléséről szólhatunk. Lesseps Ferdinándról van szó, aki 1805 november 10-én született Versaillesben és mint előkelő francia család ivadéka, a diplomáciai pályára lépett. Amikor Kairóban teljesített követségi szolgálatot, vetődött fel agyában az a gondolat, hogy meg kellene építeni a szuezi csatornát. Nem az övé volt először ez a gondolat, csak ő valósította meg. Előtte 100 esztendővel egy Tóth Ferenc nevű magyar is felvetette ezt az eszmét, de nem tudta keresztülvinni szándékát megfelelő eszközök hiányában. Mivel Lesseps ifjúkori barátja félté Mehemed Said egyiptomi alkirályhoz, megkapta az építési engedélyt, előzőleg azonban otthagyta a diplomáciai pályát és 1869-ben a világ összes népeinek údriválgása közben befejeződött a nagy mű.

A világ még el sem felejtette a szuezi csatorna megnyitásának pompás ünnepségeit, amikor Lesseps Ferdinándban már felvetődött a Panama-csatorna eszméje: csatornával akarta összekötni az Atlanti-óceánt a Csendes-óceánnal. Óriási erővel harcolt tervének sikeréért, kongresszust hívott össze 1875-ben Párizsban és megnyerte a megjelenteket a csatorna eszméjéhez. A kongresszus Türr István tábornokot, Garibaldi még magyar parancsnokát bízta meg, hogy állapítsa meg, melyik hely lenne a legalkalmasabb a csatorna helyéül. Türr tábornok volt az, aki a Panama-szorost jelölte meg mint a csatorna legalkalmasabb helyét. Ennek a kiváló magyarnak előterjesztéseit a bizottság elfogadta és az ő kitűnő munkája valamint Lesseps Ferdinánd óriási népszerűsége lehetővé tette, hogy létrejöhessen a Panama-csatorna építő társaság. 1881 februárjában 843 millió frank költséggel irányzatlan megkezdődött a csatorna építése... A munkálatok közben derült ki, hogy azok a gépek, amelyek a szuezi csatorna építésénél beváltak, a technikai fejlődése ellenére, ezen a talajon hasznavehetetlenek voltak és az egészségtelen vidék miatt horribilis béreket kellett fizetni a munkásoknak. A társaság pén-

DEBRECZEN 3. OLDAL 1948. II. 20.

ze rohamosan fogyott, de Lesseps nagy hírneve újabb és újabb milliókat teremtett elő, ami azonban mind kevésnek bizonyult. Hiába volt Lessepsnek minden küzdelme, 1889-ben a Panama-csatorna építő társaság 2245 millió frankkal esődt mondott. A részvényesek bizalma megintgott. Párizsban furcsa dolgokat suttogtak a Panama-csatorna építőről és a botrány kitörését ideig-óráig Lesseps Ferdinánd neve és tekintélye akadályozta meg. Amikor azonban kiderült, hogy amit a társaság eddig épített, alig lehet használni és így ezer és ezer ember befektetett pénze elveszett, a botrány kitörését nem lehetett megakadályozni. Lesseps és társai ellen a hűtlen kezelést vádolták kezdték hangoztatni és arról suttogták, hogy a Panama-csatorna építése körül óriási visszaéléseket követtek el, egyes képviselők, államférfiak nagy sápokat kaptak. Ezek után a kormány nem térhetett ki, hogy a társaság igazgatóit, Lesseps Ferdinándot, Károly nevű fiát, Eitelt, a világhírű torony építőjét és még egy sereg embert vád alá ne helyezzen. Annylra dagadt a botrány, hogy a Loubet kormány lemondott. A meggyanúsított emberek egyre szaporodtak, nem kíméltek senkit és Franciaország legtekintélyesebb, legnépszerűbb emberei kerültek a Mazas-börtönbe, vizsgálói fogságba.

Ez a cikk koránsem elég arra, hogy a Panama-csatorna botrányának minden érdekese és izgalmas részét föltárja, tény: vizsgálatok történtek és a bíróság Lesseps Ferdinándot és fiát 1898 február 9-én vesztetésre és sikkasztás miatt ötévi fogságra ítélte. A nyolcvannal esztendő aggyastán fogságra ítéltése Franciaországban és az egész világon nagy megdöbbenést keltett és a nagy férfiak, akik stettek sárral megdobálni, egyszerre mártír lett, úgyhogy a semmissézték a közhangulatra való tekintettel, a Lesseps vonatkozó ítéletet megsemmisítette azon a címen, hogy Lessepsét évek óta tartott elmegyöngyöse beszámíthatatlanná tette.

A hír mindenütt nagy megnyugvást keltett. Magyarországon is fokozott érdeklődéssel kísérték a nagy pör eseményeit, mert Lesseps Ferdinándot Budapestben is jól ismerték. Az 1885 évi országos kiállításra ugyanis nagyobb francia kirándulócsoportot hozott hozzánk és látogatása alatt annyira megszerette a magyar népet, hogy az akkor született leánykáját Gizellának keresztelte.

Az ítélet kihirdetése után nemsokára meghalt Lesseps Ferdinánd, a Panama-pör elítélőit kiköltötték börtönüket. A harcos ellenfelek, vádolt társak eltávoztak már az éők sorából, elmult a harag, a szegény, de egy fennmaradt és úgy látszik fenn is fog maradni örök időkre, egy szó, mely minden nyelven a botrányos visszaélést, jelenti: a panama.

Statáriális bíróság elé került, mert éjszaka idején késelte meg haragosát

A pestvidéki törvényszék rögtönfőlö bírósága elé került tegnap Bánóczi Béla 32 éves földműves, aki az eisötétítés ideje alatt az utcán negligens és konyhakésével agyonszúrta haragosát Gy. Ujvári Ferenc 35 éves földművest Bánóczi és Ujvári között már a mutban is történt tettlegesség. Evekkel ezelott kuglizás közben veszték össze és Ujvári sörös poharával úgy fejbe-vágta Bánóczit, hogy annak homlokán súlyos vágott sebet ejtettek a cserepek. Bánóczi ezért megverte, később kibékültek. De ismét összeveszték és most Bánóczi végzett Ujvárival.

TÖLTŐTOLL
TINTAKULIK, javítások
HURAY műszerész mestert,
Deák Ferenc-u. 14.
Telefon: 17-92.

Postautalványhamisítás miatt súlyosan ítélték Bagdi Antalt és Virág Béla volt postatisztviselőt

Hamis utalványra 896 pengőt vettek fel

A debreceni törvényszék előtt már sokszor megfordult Bagdi Antal ismét a vádlottak padjára került család és közokirathamisítás miatt. Társa Virág Béla volt postatisztviselő. A vádirat szerint kitervelték, hogy postautalványokat fognak hamisítani és Debrecenből tovább eső postahivatalokban veszik fel a pénzt. Virág, aki kitűnő rajzoló, hamisította a postautalványt és Bagdi Antal vállalkozott arra, hogy a pénzt a postahivatalból felveszi. Az első hamis postautalványnak a beváltása, melyet Klein Lajos névre állítottak ki, sikerült is és a nagykárolyi postahivatalból Bagdi felvett az utalvány alapján 896 pengőt. A másik hamisítást Balogh Zoltán névre állították ki és a 986 pengőt a nagyváradi postahivatalban akarták felvenni, de ott gyanút fogtak és a pénz kifizetését megtagadták.

Bagdi Antal és Virág Béla tagadták a bíróság előtt, hogy ők követték volna el a hamisítást Bagdi azzal védekezett, hogy őt egy Klein Lajos nevű ember, aki a lábat kifecskéztette, bízta meg azzal, hogy a nagykárolyi postától a pénzt a nagykárolyi postától. A kérelmet teljesítette, mert megajánlta a fájóslábú Klein Lajos.

Arra a kérdésre, hogy hol lakik a Klein Lajos, aki megbízta, nem tudott Bagdi Antal válaszolni. Kiderült, hogy semmit sem tud Klein Lajosról, még a város nevét sem tudja megne-

vezni, ahol lakik.

Virág azzal érvelt a bíróság előtt, hogy ő mint volt postás tudja azt, hogy az utalványoknak ellenőrző száma van, a számot csak az tudja, aki szolgálatban van, tehát ő nem hamisíthatta az utalványt, hiába jó rajzoló, az ellenőrző szám nélkül.

A bíróság elé került orgazdaság miatt Demcsák Irén, aki Bagditól 200 pengőt kapott postán a kicsalt pénzből. Demcsák Irén azzal védekezett, hogy ő nem részes a bűncselekményben. üzleti kapcsolatainak voltak Bagdi-val, akinek a Piac utcán volt abban az időben hölgyfodrász üzeme és nem tudhatta, hogy milyen pénzből küldi a 200 pengőt.

A bizonyítási eljárás során ismertették az orvosszakértői véleményét is, amelynek értelmében Bagdi korlátoltan beszámítható, de nem annyira, hogy kérdőre ne lehetne vonni cselekedete miatt.

A bizonyítási eljárás befejezte után dr. Dávid Ferenc ügyész a vádlottak súlyos megbüntetését kérte, különös tekintettel Bagdi Antalra, aki már sokszor állt vagyon elleni bűncselekmények miatt a bíróság előtt.

Félórás tanácskozás után hirdette ki dr. Tóth Géza tanácselnök az ítéletet, melynek értelmében Bagdi Antalt másfélévi börtönre, Virág Bélát kétévi és egyhónapi fegyházra ítélték. Demcsák Irént felmentette a bíróság. Az ítélet nem jogerős.

órát, azonban az illető nem jelentkezett. Mikor nyilvánvalóvá vált, hogy becsapták és a beteg édesanyjáról szóló megindító méssével kicsallták kerékpárját, feljelentést tett a rendőrség a ravasz szélhámos ellen, akit, tekintve, hogy pontos személyleírást adott róla, rövidesen kézrekerít a rendőrség.

Szeretelért - szeretetet

A debreceni Társulati Kereskedő Tanonciskola fiú és leány tanulói az elmúlt év karácsonya előtt több alkalommal küldtek a keleti fronton küzdő honvédeknek szeretetsomagot. A honvédek számos esetben köszönték meg ezeket az apró figyelemességeket és szebbnél szebb leveleket írtak a messze frontokról.

A többi között ezt az alábbi kedves hangú levelet is onnan küldték és minden szónál szebben beszél maga a level:

Valahol Oroszországban, 1943. I. 10.

Kedves magyar Leányok és Fiúk!

Egy hóeséses délelőtt élveztem a munkát, mellyel mindkét kezem tele volt és kicsit szomorodtam is, mert arra gondoltam, hogy az utolsó posta nem ajándékozott egyetlen sorral sem, ami annyira szeretett magyar hazá szívéből szakadt volna. Eppen ezért szinte fel sem tudtam fogni, amikor az egyik bajtársam messziről szólított és azt mondta: csomagod van, menj és vedd fel!

Tartalmától először a levelet vettem ki és csodálkozva olvastam kedves sorait. Valami nagyon jó érzés és magyar fajúm büszke öntudata fogott el és érztem, hogy nem egyedül vagyok, hogy csak jelképesen búcsúztunk el édes hazánktól, mert a láthatatlan szálak nemcsak elszakadtak volna, hanem jobban és jobban megerősödtek az alatt a nyolc hónap alatt, amióta búcsút intettünk Magyarországnak védőhástyájának.

Maguk is elindították a lelküket, nem tudtak egyedül örülni a legszebb ünnepnek, mert érezték, hogy a nagy magyar családnak nincsen minden tagja otthonában és nem fog szüleivel együtt imádkozni a karácsonyfa alatt azon az ünnepen, melyen mindenki a másiknak akar örömet szerezni és adni valami kedveset.

Az itteni hóviharak és más akadályok miatt kicsit megkészt ugyan kedves üzenetük és küldeményük, épen ezért kérem, hogy ne haragudjanak a levelem késéséért se és engedjék meg, hogy úgy a magam, mint a bajtársaim nevében megköszönjek mindent és hálaíntak fejjezzem ki áldozatkészségükért.

Tudjuk és érezzük, hogy ve-lünk együtt harcolnak maguk is, ha nem is fegyverrel kezükben, hanem más ezer, meg ezer formában egy gyönyörűen nem-es célért, melyért minden igaz magyarnak harcolnia kell az utolsó csepp vérig, Nagy-Magyarországért és a szebb jövőért.

Egy magyar honvéd: Molnár Zoltán szkv. 245/65.

Kívégzés Miskolcon

A miskolci honvédtörvényszék, mint rögtönítélő bíróság, csütörtökön délelőtt összeült, hogy meghozza ítéletét ifj. Petróczy György munkaszolgálatos bűnügyében, aki az elsőfokú ítélet alatt többrendbeli lopást követett el. A honvédtörvényszék rögtönítélő bírósága a honvédség kötelékéből való kicsapás mellett kötélt általi halálra ítélt Petróczyt. Az ítéletet csütörtökön délután fél 4 órakor hirdették ki és 5 órakor végrehajtották. (MTL)

„Perceken belül öngyilkos leszek“

Levetette magát a negyedik emeletről egy budapesti énekesnő

A péntekre virradó éjszaka öngyilkosságot követett el Budapesten Székely Mária énekesnő. A Tompa utca 19. számú ház negyedik emeletről levetette magát az udvarra.

Az énekesnő késő éjszaka tért haza. Lakótársnője csak arra ébredt fel, hogy Székely Mária telefonál, valakivel beszélget. Annyit hallott meg a beszélgetésből, hogy a fiatal énekesnő azt mondta:

— Perceken belül öngyilkos leszek...

Ezután letette a kagylót, ki-

nyitotta az ajtót és kiment a szobából. A lakótársnő rosszat sejtve kiugrott ágyából, de már nem tudta megakadályozni, hogy az énekesnő le ne vesse magát a korláton át a negyedik emeletről az udvarra.

Az énekesnő állapota életveszélyes, súlyos töréseket és belső sérüléseket szenvedett. Eletben maradásához nincs remény.

A rendőrség megindította a nyomozást, hogy ki lehetett az akivel a szerencsétlen énekesnő utoljára beszélt telefonon.

Birtokpolitikai előadások a kormánypartban

Budapest, február 19. A kormánypart csütörtöki pártnapját nagy érdeklődés előzte meg, mert a legidősebb birtokpolitikai kérdésekről tartottak a párt tagjainak előadást. A pártban több miniszter államtitkár és számos törvényhozó megjelent ez alkalomból.

A birtokpolitikai előadásorozatát vitéz Vass Elek miniszteri osztályfőnök nyitotta meg. Bevezetőben az 1920-as földreformtörvény végrehajtásáról szólt és elmondotta, hogy akkor több mint egymillió hold földet vettek igénybe és 260.000 házhelyet osztottak ki. A zsidótörvény végrehajtása során 820.000 holdnyi mezőgazdasági ingatlan került nyilvántartásba s ehhez járult még a legújabb törvény szerint 500.000 holdnyi erdőterület. Az első zsidótörvény végrehajtása során 225.000 hold terület került kifizetésre és közpártokosok kezére. Beszámolt ezután a 100 holdon aluli zsidó birtokok sorsáról, valamint a házhelyosztási akcióról is, amelynek során az elmúlt év végéig összesen 31.000 házhelyet osztottak ki. Rámutatott a különböző szociális szempontokra és hangsúlyozta, hogy a földké-

dés csak a birtokpolitika eszközeivel tartásos és véglegesen meg nem oldható.

Vitéz Igmándy-Hegyessy Géza ny. altábornagy részletes tájékoztatást adott a Vitézi Rend földbirtokpolitikai kapcsolatairól és az eddigi vitézi telkek juttatásáról.

Dr. Demel Aladár országgyűlési képviselő, az Országos Földhivatalvezető vezérigazgatóhelyettese, a Földhivatalvezető földbirtokpolitikai tevékenységét ismertette. Kádár Levente államtitkár végül az Országos Szociális Felügyelőség irányítása alatt működő közjóléti szövetkezetek birtokpolitikai tevékenységéről beszélt. Az ország területén 92 közjóléti szövetkezet működik, ez a szervezeti tagoltság alkalmassá teszi a birtokpolitikai lebonyolításban való részvételre. Ezidőszentel mintegy 15.000 katasztrális hold olyan zsidóbirtok felhasználásáról van szó, amelyeken a közjóléti szövetkezetek már az összes sokgyermekes családokat telepítenek.

Az előadásokért Lukács Béla miniszter, országos pártelnök a párt nevében meleg köszönetet mondott az előadóknak.

A végső dolgok

Az 1942—43. iskolaév II. félévének egyetemi isztentisztelet-sorozata

Február 21. Legyetek készen! Prédikál: dr. Soós Béla egyetemi ny. tanár.

Február 28. Az utolsó idők szenvedései. Prédikál: dr. Czegléd Sándor egyetemi ny. rk. tanár.

Március 7. Az evangélium teljes nyilvánossága. Prédikál: dr. Farkas Pál ref. lelkipásztor.

Március 21. Izrael megtérése. Prédikál: dr. Török István egyetemi ny. rk. tanár.

Március 28. Krisztus eljövetele. Prédikál: Szentes László ref. lelkipásztor.

Április 4. Az ítélet. Prédikál: D. dr. Révész Imre, a tiszántúli ref. egyházkerület püspöke.

Április 11. A fejtámadás. Prédikál: dr. Enyedy Andor, a tiszántúli ref. egyházkerület püspöke.

Május 2. Az örökélet. Prédikál: dr. Makkai Sándor v. erdélyi püspök, egyetemi ny. r. tanár.

Május 16. A színről-színre látás. Prédikál: dr. Erdős Károly egyetemi ny. tanár.

Május 23. Új ég és új föld. Prédikál: Uray Sándor ref. lelkipásztor.

Az isztentiszteletek, amelyeken bárki résztvehet, az Egyetemi Templomban vasárnap pontosan 11 órakor kezdődnek.

Időszerű kislexikon

Göbbels József, a német birodalom propagandaminiszterének beszéde ráirányítja a figyelmet a német nép erre a talán legérdekesebb egyéniségére. 1897-ben született, tehát ereje teljében lévő férfi, 46 éves. Korán csatlakozott a nemzeti szocialista mozgalomhoz. Páratlan szervezőképessége, villámgyors felfogóképessége és a propaganda iránti bámulatos érzelme emelte mai helyére. — 1927-ben megalapítja az „Angriff” című napilapot. 1929-ben átveszi a párt propagandájának irányítását. 1933-ban propagandaminiszter lesz. Radikális nemzeti szocialista, Németország egész szellemi életét nemzeti szocialista szellemben szervezte át s az irodalmat, színházat, filmet a propaganda szolgálatába állította. Minthogy a jelenlegi háborúban a propaganda nagy szerepe van, Göbbels háborús szerepe is elsőrendű. Ma pedig, mint a német nemzet totális mozgósításának legfőbb irányítója, bizonyos vonatkozásokban teljhatalmat kapott.

— A Homokkerti Ref. Olvasó Egylet vasárnap délután 3 órakor tartja rendezévi közgyűlést, melyen megejtik a tisztújítást is.

Tíz deka zsír miatt ölte meg a hajdúböszörményi levélkézbesítőt a 69 éves Kiss Márton

A zsiradékot megezte a kézbesítő kutyája, ezért történt a gyilkosság

Beszámoltunk arról, hogy a hajdúböszörményi Boda-dűlőben a 69 éves Kiss Márton agonszúrta Tóth János levélkézbesítőt. A csendőrség befejezte az ügyben a nyomozást és a gyilkos földművest a lefoglalt véres késsel együtt átadta pénteken délután az ügyészségnek.

A nyomozás adatai szerint a gyilkosság tíz deka zsír miatt történt. Kiss Márton, aki Hajdúböszörménytől távol, a Boda-dűlő 969. számú szőlőskert pajtájában lakott, megbízta Tóth János levélkézbesítőt, hogy váltsa ki a zsírfejadagot a városban és majd adja át neki, ha kézbesíteni a kertbe jön. — Tóth János kiváltotta a zsírt és kivitte az öreg földművesnek, de nem találta lakásán. A tíz deka zsírt visszavitte és lakásán letette a lócára míg a kábatját levetette. A házörző kutyája elkapta a tíz deka zsírt és elszaladt vele. Tóth János mondotta is a családjának, hogy az öreg Kiss majd mérges lesz a zsír eltűnése miatt, de az ő hibája, miért nem tartózkodott odahaza.

Kiss Márton tényleg igen dühös lett, mikor megtudta, hogy a heti zsiradagját a kézbesítő kutyája ette meg. Követelte, hogy adja meg a zsírt a sajátjából Tóth János. Veszekedtek a zsír miatt és az öreg földműves dühében előkapta az asztalról a konyhakést és feléje döfött vele. Tóth elkapta kezében a kést, megsebezte két ujját, de arra nem is gondolt, hogy a kés a nyakát is érte.

— Bolondos öreg, még meg akart szúrni — mormogta dühösen és kilépett a pajtából, de alig tett tíz lépést, összeesett és elájult. A szúrás a nyakán érte

az ütőer környékét. A boncolás adatai szerint a szúrás nem volt halálos, ha idejében kapja az orvosi segítséget, megmenthették volna Tóth Jánost az életnek. Így azonban elvérzett.

Kiss azzal védekezik, hogy ő nem akarta megölni a kézbesítőt, csak feléje csapott mérgegben, hogy a kutyájára bízta az ő heti zsiradékját.

Kiss ellen emberölés miatt indult meg az eljárás és a vádiratot dr. Pankotay Jenő ügyész készíti, dr. Nyerges Miklós vizsgálóbíró pénteken délután kezdte meg a Debrecenbe szállított Kiss Márton részletes kihallgatását.

A beteg édesanya megkicsallak egy kerékpárt

Szabó Gyula pékségéd, György-utca 34. szám alatti lakos feljelentést tett a rendőrségen ismeretlen tettes ellen, aki ravasz trükkkel kicsallta és ellopta kerékpárját.

Szabó a Kassa-úton haladt kerékpárján, amikor az Apafi-utca sarkánál lélekszakadva utána rohant egy 23—24 évesnek kinéző, középtermetű, lengyelbunda fiatalember és remegő hangon, könyörgőve kérte:

— Legyen szíves, kérem, néhány percet kölcsönadni a kerékpárját... A szegény édesanyám súlyos beteg... eszméletét veszítette... Ertesítenem kellene minél előbb a mentőket, mert meghal...

Szabó Gyula átadta a kétségbeesett embernek gépét azzal, hogy ő megvárja az Apafi-utca sarkán, míg visszafordul.

A fiatalember felpattant a gépre és elszáguldott. Szabó türelmesen várt félórát, egy órák két

HIREK

DOLGOZTASS, HOGY DOLGOZHASS!

Gyógyszertárak éjjeli szolgálata február 20-án reggel 8 órától, február 27-én reggel 8 óráig: „Kigyó” Plac u. 71. telefon: 30-95. sz. — „Tisza” Péterfia u. 61. sz. telefon: 24-52. — „Csillag” Árpád-tér 1. telefon: 29-32. — „Isteni gondviselés” Petőfi-tér és Teleki u. sarok, telefon: 32-81. — „Mátyás király” Nyilastelep, Vámospécsi út 16, telefon: 32-10.

Dr Révész Imre püspök székfoglaló előadása a Theológusok Munkaközösségében

A Coetus Theologorum — Református Theológusok Munkaközössége február hó 22-én, hétfőn délután 5 órai kezdettel tudományos ülést tart az egyház tanácsstermében (Kálvin-tér 17.) A rendkívül érdekesnek ígérkező ülés keretében D. dr Révész Imre püspök tart székfoglaló előadást: „Egy fejezet a magyar református ébredés történetéből” címmel. Az előadást a Coetus tagjain kívül a nagyközönséget is szívesen látja a Munkaközösség vezetősége.

— Vasárnapi istentiszteletek a ref. templomokban. Nagytemplomban délelőtt 10 órakor Kecskés József, délután 5 órakor Tariska Zoltán. Kistemplomban délelőtt 9 órakor Tariska Zoltán, 11 órakor dr Ferenczy Károly, délután 5 órakor Kecskés József, Kossuth-utcai templomban délelőtt 10 órakor Baja Mihály, délután 5 órakor Duscza Ferenc. Károlyi Gáspár-téri templomban délelőtt 9 órakor Kolozsvári Kiss László, délután 4 órakor Varga Balázs. Ispótyai templomban délelőtt 10 órakor Birinyi János, délután 5 órakor Sárközy Lajos. Árpád-téri templomban délelőtt 10 órakor dr Hegyaljai Kiss Géza, délután 3 órakor dr Erdei Mihály. Homokkerteri templomban délelőtt 10 órakor Kovács József, délután 5 órakor Bányai Zoltán. Kerekestelepi templomban délelőtt 10 órakor Szilágyi László, délután 3 órakor Szilágyi László. Egyetemi templomban délelőtt 11 órakor dr Soós Béla. Augusztus-szombat-riumban 4/10 órakor Konecz Zoltán. Egyetemi klinikákon egész héten: Szenes László, Konecz Zoltán. Téglyaskerti állami iskolában délelőtt 10 órakor Sárközy Lajos. Téglyavetői gyülekezeti háznál délután 3 órakor Erdei Károly. Wolaffka-telepi Olvasókörben délután 3 órakor Duscza Ferenc. Tanyai istentiszteletek: Ebesen délelőtt 10 órakor Molnár Gyula I. Fancsikán délelőtt 9 órakor, Nagycserén délelőtt 11 órakor, Szatán délután 2 órakor Udvarhelyi György. Pallagon délelőtt 9, Szikgáton délután 2 órakor vitéz Szabó Endre. Hosszupályai-úton délelőtt 10, Létai-úton délután 3 órakor Molnár Gyula. Nagyhegyesen délelőtt 10, Cucán délután 1/3 órakor Nagy Károly. Egyeken délelőtt 10 órakor dr Papp Géza. Telekházán délután 2 órakor dr Papp Géza. Perec-dűlőben délelőtt 9, Ondód I., Kádár-dűlőben délelőtt 11 órakor Rápolyi Árpád. Gyermekistentisztelet: Egyetem templomban 1/29 órakor Szenes László, Révész-tér 2. szám alatt délelőtt 10 órakor Nagy Sándor. Leventeistentisztelet: Károlyi G. téren délelőtt 8 órakor Varga Balázs.

— A római katolikus templomban rendes vasárnapi miserend. A lelkészi beosztást vasárnapi számunkban közöljük.

Ismeretlen férfi romlott sertéssáittal megmérgezett két gyermeket

Rejtélyes ügyben indított nyomozást a tegnapi napon a debreceni rendőrség. Piroksa István négyéves gyermek, MÁV fűtő kislánya és Kocsis Éva kilencéves gyermek, MÁV takari öné leánya ételmérgezésről súlyosan megbetegedtek. Fűtőházi lakásukról a mentők szállították a két gyermeket a belgyógyászati klinikára.

A klinikán gyomormosást hajtottak végre és kezelés alá vették a két kisgyermeket, akiknek állapota a tegnapi nap folyamán némileg javult.

A rendőrség megindította a vizsgálatot és ennek folyamán kiderült, hogy a két gyermek

disznósajtot evelt, mely valószínűleg romlott volt. A sertés-sajt gyanús körülmények között került a két gyermekhez, amennyiben az egy középkorú férfi, akit nem is ismernek, csomagba burkolva adta át nekik, hogy fogyasszák el. A két gyermek anélkül, hogy szülei tudtak volna róla, meg is ették a disznósajtot és néhány órával később mindketten görcsöket kaptak és súlyos mérgezés tünetei között megbetegedtek.

A rendőrség a pontos személyleírás alapján most keresi azt a férfit, aki a megbetegedést előidéző ajándékot adta a gyermekeknek.

— A gör. kat. templomban délelőtt negyed 8 órakor reggeli istentisztelet, 8 órakor diákmissze, 9 órakor ka-onamisa, 10 órakor nagy szentmise, a szentbeszédet Papp Gyula szentiszteleti tanácsos mondja, háromnegyed 12 órakor csendes szentmise; délután fél 4 órakor rózsafüzérjátékosság, 4 órakor vecsernye és szentésgimnázium.

— Az evangélikus templomban vasárnap délelőtt 9 órakor egyházi ifjúsági énekóra, utána ezhortáció tart Dönsz Tivadár. Délelőtt 10 órakor istentisztelet, prédikál dr Pass László. Este 5 órakor istentisztelet, prédikál Nemeth Sándor.

— Az unitárius templomban (Hatvan-utca 24) február 21-én délelőtt 10 órakor tartandó istentiszteleten imádkozik és prédikál dr Abrudbányai János kolozsvári unitárius teológiai akadémiai dékán.

— Istentiszteletek a baptista imaházban. A Szappanos-utcai imaházban vasárnap délelőtt fél 9-től fél 10-ig imaóra, fél 10-től fél 11-ig prédikáció, 11—12-ig vasárnapi iskola, délután 6—8-ig vallásos estély. Szerdán este 7—8-ig bibliaóra, Péntek este 7—8-ig imaóra.

— Unitárius templomi ünnepélyt tartanak február 21-én délután 5 órakor a Hatvan-utca 24. szám alatti templomban, melynek műsora a következő: Imádkozik Szolga Ferenc budapesti vallásantató lelkész, megnyitót mond Ferenc József lelkész. „A mai keresztények és a vallás” címen előadást tart dr Abrudbányai János kolozsvári teológiai akadémiai dékán. Szolga Ferenc lelkész Veres Péter: „Ha nem lehetél szálfá” c. versét, Csiki Gábor gimn. tanuló Dávid Ferenc: „Adjunk hálát mindnyáján” c. versét szavalják el. Az ünnepélyre az érdeklődőket szívesen látja az egyházközség elnöksége. A templomot fűlik.

— Az osztályorszájuk húzásán 20.000 pengőt nyert: 42200, 10.000 pengőt nyertek: 43348, 73315, 5000 pengőt nyert: 28651, 4000 pengőt nyert: 58155, 3000 pengőt nyertek: 15878, 64590, 1000 pengőt nyertek: 40296, 71764, 78655, 94956, 800 pengőt nyertek: 5458, 8779, 1573, 19215, 23591, 62530, 68093, 76566, 84172, 88704, 97417, 600 pengőt nyertek: 20292, 23467, 29023, 36319, 54929, 95555, 97914, 500 pengőt nyertek: 6608, 12617, 13662, 16419, 27787, 53295, 69133, 73631, 87356, 91858, 92798, 99357.

* Esküvő. Vági Klára és dr Frey György folyó hó 21-én délután 4/1 órakor tartják esküvőjüket az izr. hitközség anácsstermében. Jónismerőseiket szívesen látják. Minden külön értesítés helyett.

— A fűskamara téjét kibontva elloptak egy 250 pengő értékű kerékpárt Rosenber Ignácné Pásti-utca 4. szám alatti lakosától az elmúlt éjszaka. A károsult feljelentésére a rendőrség megindította a nyomozást.

— Dr Abrudbányai János kolozsvári teológiai tanár, az unitárius teológia dékánja, ma, f. hó 20-án, szombaton délután félhat órakor a Déri-múzeumban előadást tart: „Nemzeti problémánk és az erdélyi szellem” címen, melyre a Székely-társaság az érdeklődőket meghívja. Belépő díj nincs! — A megnyitót dr Rugonfalvi Kiss István egyetemi tanár, az előadást dr Abrudbányai János, a zárósztót dr. Fazakas Sándor egyetemi tanár mondja. Abrudbányai kiváló szónok és az új Erdély egyik legértékesebb embere.

— Scheffler és Fiedler püspökök fognak bérházi előadást Debrecenben. Dr Scheffler János szatmári püspök, mint a nagyváradi egyházmegye apostoli kormányzója, értesítette a debreceni plébániát, hogy ez évben május 2- és június 15-között Debrecenben bérházi lesz, amelyet dr Scheffler János püspök Fiedler István püspökkel együtt fog végezni.

— Szülői értekezlet. A Teleki-utcai ref. iskolakörzet tanterületén vasárnap délután 1/4 órakor a Vigkedvő Mihály-utca 5. szám alatti iskolában szülői értekezletet tart. Előadók lesznek Kíllér Tiborné m. kir. e. ü. vez. védőnő és Fekete Sándorné ref. tanító. Az értekezletre a szülőket és a tanügybarátokat szeretettel meghívja a tanterület.

— A kultuszminiszter felfüggesztette az iskolai egyenruháviselési kötelezettséget. Egyes iskolákban a kultuszminiszter tette kötelezővé a tanulóifjúság egyenruhában való járatását. A háborús viszonyokra való tekintettel, különösen a ruházati anyagokban való hiány és, nagyfokú drágaság miatt a kultuszminiszter most rendeletet intézett a tanügyi hatóságokhoz és értesítette azokat, hogy az iskolai egyenruhá viselését mellőzhetik. Lehetővé kell tenni, hogy a növendékek, amennyiben a beszerzési nehézségek vagy a tanulók anyagi helyzete megkívánja, használják, átalakított ruhákat is hordhassanak. Mellőzni kell a miniszteri rendelet szerint a tanulók egyéb iskolai felszerelésében is a nem okvetlenül szükséges anyagok felhasználását. Így többek között az iskolai dolgozófüzetek egységes bekötésére használt színes papírt is.

— Maga fogalmazta meg a gyászjelentését Szegeden Temmer Károly nyugalmazott bankfőpénztáros, aki életének 87. évében most hunyt el. Végtelepül pedáns ember volt a megboldogult, aki fiainak távollétében maga gondoskodott arról, hogy a gyászjelentését elküldje ismerőseinek. Idejében megfogalmazta a gyászjelentését, éppen csak a dátumbeli adatokat hagyta kitöltetlenül a rábírt Rátkay Endrénére, akiknél életének utolsó éveiben lakott, hogy kellő időben nyomtassák ki és küldjék szíjjel a megadott listán szereplőknek.

Kökényessy Miklós halálára

A középiskolai gazdasági iskola szép új épületén rekete lobogót lenget a délnyugati szél. Hírdeti az elmúlását egy ifjú életének, aki társaival együtt három évvel ezelőtt indult el ebbe a tanintézetbe, amelyik hívta van olyan gazdákat nevelni a hazának, kik tudásukba beleviszik a gyakorlat minden szépségét és áldását.

A sudár növésű fiú tekintetében és kék szemében az a reményesség tüze ragyogott, amelyik annyi sok mást harcba szólított. Magas homlokát a dús szőke haj ékesítette, mintha valahonnan az észak földjéről küldte volna erre a magyar földre a Teremtő. Szerényesége talán csendességgel látszott nála, nem tudott rohani, mintha érezte volna, hogy élete lezárul a 18-ik évben.

Ifjú életét gyilkos ragály támadta meg és a hűségese ápolás a klinikai kórteremben nem tudta lecsendesíteni szíve nevésségét. A láz erősebb volt a fiatal szív tiltakozásánál és Kökényessy Miklós visszaadta lelkét urának. A tavaszi indulásban, mint virág hull az anyaföldre. Nem készült szántásra vetésre, sem harci kürt szavára, emint abba a táborba, ahol az engedelmis ifjú Jézusa kezéből nyer jutalmat. Legyen pihenése áldott.

— A gáz- és villamosáram-fogyasztás korlátozására hívta fel Speer birodalmi miniszter, a haditermelés felügyelője a német gazdasági felügyelősegeket. A hivatalok fogyasztását 30 százalékkal, a tisztosbánsági nagyobb magánlakásoknál 20 százalékkal, az egyéb magánlakásoknál 10 százalékkal kell csökkenteni a fogyasztást.

— Halot támaszkodott a fának. Tegnap éjszaka Budapesten a Kálvin-téren a rendőr a járda mellett egy fának támaszkodó férfit látott meg. Odament hozzá megkérdezni, mi a baja? A férfi nem felelt, csak mereven nézett maga elé. A rendőr lefektette a férfit s megállapította, hogy már nincs benne élet. Az irattából megállapították, hogy Kurta Lajos 74 éves cipészegéd.

— Kétezer pengőt kap az, aki olyan vizsgálati módszert talál fel amellyel könnyűszerrel megállapítható a kenyérben felhasználott burgonya mennyisége. A pályázatot a földművelésügyi miniszter hirdette meg s a pályázati hirdetmény a hivatalos lap tegnapi számában jelent meg. A pályaműveket november 15-ig kell beküldeni az Országos Kémiai Intézetbe.

— Zlatkov rendőrbiztos ellen merényletet követtek el Szófiában. Zlatkov bolgár rendőrbiztos ellen Szófiában gyilkos merényletet követtek el. Lakásán felkereste két ember, az egyik levelet adott át neki, a másik közben négy revolverlövésselelterítette. A levél borítékjában két üres lap volt. A merénylet elmenekültek.

— Eljötték a Nyírvidék rémei. A nyíregyházi rendőrség detektívjei elfogták azt a betörőbandát, amelynek tagjai az utóbbi hetekben Nyíregyháza környékén garázdálkodtak. Sikertől elfogott a banda két vezetőjét és kihallgatásuk során a betörések értelmi szerzői elárulták a banda többi tagjait is. A kihallgatások még tartanak és több letartóztatás várható.

— Halálragaszt a teherautó két kisgyermek. Komán Miklós kereskedő gépkocsijával Szászfenes községben elütötte Mirom János hároméves és Oltyán négyéves gyermekeket. Mindkét gyermek a helyszínen meghalt. A gépkocsi vezetője letartóztatott.

— Kettős szerelmi tragédia Kolozsvárott. Henz János közművesegéd, kolozsvári lakos revolverrel lelötte Serbán Mária gyufagyári munkásleányt, majd öngyilkos lett. A rendőrség megállapítása szerint tetét szerelmiféltésből követte el.

Zug most a fergegy

Zug most a fergegy
Hol őseink voltak
Harci paripákról
Ellent haszaboltak.

Zug most a fergegy
Paskievich népe
Messze van Segesvá
Más a világ képe.

Zug most a fergegy
Jajj oroszok rátok
Ha feletek száll a
Világosi atok.

VEKONY ANTAL

* Esküvő. Feldobolyi Tegző Emmi és Leiter László m. kir. tüzérezáslós ma, szombaton délután 1/24 órakor tartják esküvőjüket a Nagytemplomban.

— Öngyilkosság a börtönben. Az ungvári büntetőintézetben reggel, amikor a szokásos séták voltak, Herz (Hrab) Pál 37 éves fegyenc, aki börtönbüntetését töltötte, egy óvatlan pillanatban kilépett a sorból és a második emeletről levette magát. Összetört tagokkal terült el a tégymintéz udvarán. Súlyos agyrázkódással, láb- és több bordatöréssel kórházba vitték (MTI).

— Kétévi fegyháza ítélték a világhírű zsebtolvajt. A komáromi pályaudvaron ellopták egy utas pénztárcáját. Az őrszemes rendőr ugyanezzel észrevett egy jólöltözött urat, aki futva igyekezett eltávozni a pályaudvarról. Igazoltatta, kiderült, hogy Dulai Kálmán az illető, hírhedt nemzetközi zsebtolvaj. Európa minden országában ült már, most is több ország körözi. A komáromi törvényszék az európai hírű vádlottat most jogerősen kétévi fegyháza ítélté.

— A kugli nem szerencsejáték. A szombathelyi törvényszék elé kerültek Deusch Ferenc uradalmi munkás és Molnár Lajos hentes, akik Szentgotthárd egyik vendéglőjében a múlt év szeptemberében parázs kugliját vívtak — pénzbe. Deusch 1300 pengőt vesztett, de nem fizetett s egy feljelentés következtében szerencsejáték miatt valamennyien a törvényszék elé kerültek. A törvényszék azonban felmentette őket, kimondva, hogy a kugli akkor sem szerencsejáték, ha ezeket veszti rajta valaki.

— Zsebtolvaj kilopta pénztárcáját egyik üzletben Cséke Zsigmond MÁV fogalmazógyakornok, Csapó-utca 59. szám alatti lakosnak. Kára 120 pengő. A károsult feljelentésére a rendőrség megindította a nyomozást.

— Két liter tokaji bort lopott, egy hónapig fogházbüntetést kapott. A debreceni törvényszék elé került lopás miatt Rezes József Máv. árabéres napszámos, aki a rakárnál dolgozott és csomaghoridásánál két liter tokaji bort elloptott. A bort átadta megörzésére egyik társának Zöld Lászlónak, aki ellen orgazdaság miatt indult eljárás. A bíróság most tartott tárgyalásán Rezes egyházi fogházba ítélté el. Társát tulajdon elleni kihívás miatt 30 pengő pénzbüntetés megfizetésére kötelezték.

— Ellopták a pályaudvar III. osztályú várótermében Madai Pálné, malommunkás neje, Gohér-utca 8. szám alatti lakosnak a váróterem egyik padjára helyezett pénztárcáját élelmszerjegyekkel és egy pengő 20 fillérrel.

— A református vallású házastási alkalmazottak konferenciája vasárnap délután 3—7 óráig tart Kálvin-tér 5. szám alatt a Baltazár-teremben. Megnyitót beszédet dr Boér Károlyné egyházzrési tanácsos mond. Utána Tamás Ferenc egyházzrési tület missziói lelkész és dr Ferenczy Károlyné nagytiszteltéleszony tartanak előadást. A konferenciát berekesztí Siposs Imre ny. lelképásztor.

— A Hivatásszervezet Értelmisségi Tagozata február hó 21-én, vasárnap délelőtt 11 órakor értekezletet tart a szervezett Piac-utca 36. sz. alatti otthonában. Előadó: P. Kiss Szaléz.

GYÁSZROVAT

Kigyó Sándor nyug. vármezei altiszt 72 éves korában elhunyt. Temetése szombaton 1/2 órákor lesz a 2/h ravatalozó temetőből. Lakás: Domahidy-u. 5. Gebauer rendezi.

Fekete Sándor urasági inas 17 éves korában elhunyt. Temetése vasárnap délelőtt 1/2 órákor lesz a köztemető III. ravatalozójából. Lakás: Nagyhát. Dankó temetkezés.

ANYAKÖNYVI HIREK

Születések: Balogh József napszamos, Kálmánchelyi u. leány Ibolya. Sz. Szabó Antal kereskedő, Hajdúböszörmény, fiú Antal. Wieser Ernő kereskedő, Hajdúböszörmény, leány Éva. Rácz Zsigmond napszamos, Vedres dűlő 36 leány Magdolna. Sárosi Sándor napszamos, Bánk 74, leány Erzsébet. Tóth Mihály péksegéd, Tóth Árpád u. 48. fiú László. Müller Mór magántisztviselő, Ferenc József út 58, fiú Tamás. — Sarkadi Lajos MÁV altiszt, Nyil u. 126 fiú Lajos. László István gyár munkás, Pacsirta u. 35, I. Ibolya. Ujvárosi Sándor MÁV géplakatos, Szepesi u. 32, leány Judit. — Bánszegi Géza MÁV kocsikatos, Malvin u. 38, leány Gizella. Kisházi József MÁV mozdonyvezető, Nyiregyháza, fiú József. — Friedmann Sándor textilkereskedő, Hajó u. 5 fiú Imre. Szlovák Béla üvegkereskedő, Vár u. 2, fiú Péter. Haraszi József földműves, Bellegelő 6, fiú József Darányi János munkás, Tegez u. 83 leány Ibolya. Jónás Sándor napszamos, Hódi u. 20, leány Julianna. Nagy Sándor fuvaros, Leányi u. 37, leány Mária. Karcub János MÁV, Apponyi u. 31, leány Adél. Bajkai Dezső tanító, Hajdú hadház, fiú János. Bacsó József MÁV felvigyázó Nyiregyháza, I. Mára. Szatmári Béla konv. géplakatos, Balmazújváros, I. Mária. Balogh György gazdálkodó, Bellegelő 204, leány Magda. Faragó Ferenc állványozó, Ermellék u. 4, leány Mária. Polgár László ácssegéd, Eötvös u. 98, fiú László. Keresztessy Zoltán tanító, Tiszakanyár, fiú Zsolt. Talagdi Lajos napszamos, Hajdúsámon, fiú Gyula. Bereczki János napszamos, Bellegelő 400, leány Margit.

Szentjóni Szabó Tibor kántortanító, Tiszacsege, fiú László. — Szabó János állatorvos, Hortobágy, Mátapuszta, fiú Antal. Varga Béla cukrászsegéd, Möriz u. 12, leány Ibolya.

Eljegyzések: Nagy Béla férj-szabómester, Homok u. 40—Oláh Ilona ugyanott 42. sz. Kovács István tsz. szköv, tűzraktanya, Takács Mária, Homok u. 142. Erdőháti Endre villamoskocsi vezető, Csillag u. 67.—Majly Anna, Timár u. 9.

Házasságkötések: Soltész József cipészsegéd, 6 helyőrségi kórház—Molnár Margit, Jókai u. 22. sz. Blasi Mihály s. erdőmérnök, Zelemér u. 5.—Szabó Vilma, Bán u. 7. Erhardt József földbirtokos—Egri Piroška, Simonffy u. 46. Schlessinger Pál műszerészsegéd Ujpest—Braun Erzsébet, Szeder u. 19. Busj Bálint, bérlő, Ajtó u. 24.—Burai Mária, Tóth Árpád u. 88. Dorcsin Ferenc munkás—Hornák Piroška, Nagyvárad u. 11. Ratkó Kornél motorszereológus—Fejes I. Keleti sor 15.

Halálozások: Domonkos Ferenc rk. 23 éves, Kemenesszentpéter. Kecskeméti József ref. 23 éves, Bácskossuthfalva, Csiki Pál rk. 29 éves, Budapest. Gadó János rk. 30 éves, Bolmány. Uszleber Endre rk. 40 éves, Üllő. — Kolozsi Mária ref. 66 éves, Virág u. 6. Gombos Dezső ref. 22 éves, Teleki u. 29. öz. Tonka Józsefné ref. 53 éves, Máv. Kolónia XXII. Nagy József ref. 63 éves, Kishegyesi út 17. Nagy Sándor ref. 61 éves, Gohér u. 14. Szabó Imre ref. 66 éves, Boz u. 17. Bak Julianna ref. 5 hónapos, Pesti u. 4. Gáti Lajos ref. 57 éves, Bajnok u. 21. Bökényi Istvánné ref. 53 éves, Bátor u. 44. Bundi Mária ref. 23 éves, Vamospércs. Sánta Sára ref. Olajút 57. Meszesán Mihály gk. 6 éves, Nyírmártonfalva. Almássy Mihály gk. 77 é. Penészlek. Békési Irén ref. 19 é. Apaffi u. 30. öz. Vajna Antalné ref. 84 éves, Kishegyesi u. 40. Bakos Gábor ref. 51 éves, Kishegyesi út 40. Hony Istvánné gk. 63 éves, Vilmos császár út 78. Körössi Károly ref. 86 éves, Mönostorpályi út 60. Barna László, Nagyszepes 53. Varga Imre ref. 54 éves, Teleki u. 52. öz. Szabó Istvánné ref. 76 éves, Kút u. 130. Bercsényi István rk. 5 hónapos, Béke u. 33. Bolbosz János ref. 53

éves, Balaton u. 36 B. Berecz Andrásné ref. 36 éves, Hajdúszoboszló. Varga Ferenc ref. 83 éves, Bellegelő 282 öz. Humenszki Jánosné gk. 83 éves, Kinizsi u. 16. Rontó Dániel ref. 85 éves, Homok u. 89. Rosenberg Vera izr. 2 napos. Tóth Árpád u. 3. szám. Kigyó Sándor ref. 72 éves, Domahidy u. 6. Szabó Katalin gk. 4 hónapos, Fencsika 11. Wiener Zoltán izr. 6 napos. Miklós u. 18. Fekete Sándor ref. 17 éves Nagyhát. Kökényesi Miklós rk. 18 éves, Hatvan u. 24. Horváth Sándor ref. 13 éves, Ruyter utca 44. szám.

Holtan találták Rákospalotán Csonka István lakatosmestert és feleségét. A nyomozás szerint a házaspár halálát szénegzmérgezés okozta, de a boncolás kiderítette, hogy az asszony testén égési sebek vannak és ciánmérgezésre valló jelek is mutatkoznak. A nyomozás tovább folyik annak tisztázására, vajjon kettős öngyilkosságról, vagy büntényről van szó?

A nyilastelepi Ifjúság holnap, vasárnap rendezti a honvédsaladók felségélyezésére műsoros estjét a Nyilastelepi Olvasókör nagytermében. Az igen jó és változatos műsor szép előadás ígér, mely délután 5 órakor kezdődik.

Villamos és tejeskocsi szerencés kimeneteli karambolja a Ferenc József-úton. Pénteken reggel a Ferenc József-út és Rákosi Jenő-utca sarkán a 19-es számú villamoskocsi, mely a 106-os pótkocsival haladt a pályaudvar felé, összeütközött egy vígyázatlanul hajtó és a Rákosi Jenő-utcaból a csemetés ellenére a sínre kiforduló tejeskocsival. A villamoskocsivező őbersegének köszönhető, hogy nagyobb szerencsétlenség nem történt, ugyanis gyors fékezése következtében a villamoskocsi már csak legyengült erővel szaladt a tejeskocsiba. Néhány tejesüveg összetört, egyébként sem emberben, sem a lovakban nem történt kár.

Az asztalra tett retikült ellopja ismeretlen ettes Szacsuli Józsefné kifőzőnő. Attila-tér 12 szám alatti étkezdéjéből. A tárcában fontos okmányok, villamosbérlet és értékes püderszelece volt.

Ellopták a kutyáját Szabó Imre Homok-utca 50. szám alatti lakosnak 50 pengő értékben. A károsult feljelentése a rendőrség nyomozást indított.

Tizezer pengő biztosíték ellenében helyezik szabadlábra Rothmann Tibor hajdúböszörményi lakost, aki egy árdragítási ügyben 350 pengős megvesztegetést kísérelt meg. A vizsgálóbíró letartóztatta Rothmann Tibort, de apját, akit az árdragítással gyanúsítanak, szabadlábra helyezte. A letartóztatást elrendelő végzés ellen fellebbezés jelentett be Rothmann és 1200 pengő biztosítékot ajánlott fel. A vádlanács hajlandó szabadlábra engedni Rothmann Tibort, de csak 10.000 pengő biztosíték ellenében.

Vasárnap délután fél 5 órai kezdettel rendezti a nyúlasi leánykör a Vöröskereszt javára műsoros délutánját, melyen a „Nagy-mama” című népszínmű kerül bemutatásra. Az előadást a nyúlasi iskola dísztermében tartják meg.

A Mester-utcai egyházzás leánykörre vetített képek előadásából az első most vasárnap, 21-én délután 4 órakor lesz a Dóczi-intézet új épületének fizikai termében. Bemutatásra kerül a népművelési bizottság által átengedett képsorozat a szövetkezőkéről a megfelelő magyarázó szöveg felolvasásával. Vendégeket más egyházzásokból is szívesen lát a rendezőség. Belépődíj nincs.

Rajzszegeket és drótdarabokat nyelt le öngyilkossági szándékból Barna Mária 20 éves nagyvárosi leány, akit Hajdúnánáson egy bűncselekmény elkövetésének gyanúja miatt őrizetbe vettek. A leányt a debreceni klinikára hozták ápolásra.

A Vénkeriből a Hatvan-utcai temetőig üldözték a ruhatolvaj cigányokat

A Vénkertben lévő Domokos Lajos utca 16. számú ház pincéjéből 400 pengő értékű ruhaműt loptak a cigányok, de a lopást látta a közelben tartózkodó Némethi Sándor temetőőr, aki a károsulttal, Szabó Endrével üldözőbe vette a cigányokat, akik négyen voltak. A hatvan-utcai temetőig tartott az üldözés, ahol két cigányférfi hirtelen útját állta az üldözőknek és lármázva tiltakoztak az ellen, hogy miért üldözik őket, a „békés polgárokat”.

Míg a vita tartott, az alatt az idő alatt a két cigányasszony, akik a pincéből a ruhákat kilopták, eldobták a zsákmányt és a két cigányférfihez csatlakozva bizonygatták, hogy nincs semmiféle ruha náluk, nem loptak, hagyják őket békében tovább menni.

Szabó Endrének rendőrkézre adta a cigányokat, akik most kerültek a törvényszék elé. A tárgyaláson is hangzottak, hogy nem követték el a lopást. A szemtanúk ellenük tettek vallomást és így a bíróság bűnösnek monotta ki őket és Lakatos István Lakatos Angellát 3–3 hónapi Lakatos Lajost és Lakatos Sárát 2–2 hónapi fogházra ítélte. Az ártatlanságukat hangoztató cigányok sietve megnyugodtak az ítéletben, amely jogerős lett.

Szekerével vágta fejbe a Sámsoni-úton Vida István 47 éves fuvarost, akit súlyos sérüléseivel a klinikára szállítottak. A rendőrség megindította a nyomozást annak megállapítására, hogy ki volt a merénylő és miért ültöttek le a fuvarost.

Tojásdrágítás miatt eljárás indult Szabó Julianna sámsóni lakos ellen, mert 40 fillérével adta a tojás darabját.

Ellopták gróf Széchenyi Ágost debreceni földbirtokos 157 akécáját. A fők a kaszapszati út mentén voltak fosornak ülve és értékük 2000 pengő. A csendőrség előtt Kövér Zsigmond 32 éves felügyelő azt a vallomást tett, hogy ő adott utasítást a faszor kivágására és tüzelőnek használták el a gazdasági cselédek. A faszor nem tartozott a gróf birtokához. Az eljárás folyik tovább az ügyben.

Új bélyegek hadigondozási célra. A kereskedelmi miniszter hadigondozási célra március 15-én 1 filléres felárral 1 és 3 filléres, 2 filléres felárral 8, 12 és 20 filléres, 4 filléres felárral 40 filléres, 6 filléres felárral 50 és 8 filléres felárral 70 filléres címletű postabélyegeket bocsát forgalomba. A bélyegek bárhol szülő postai küldemények bementésítésére március 15-től használhatók fel.

Hirdetmény az 1943. évre érvényes legkisebb és legnagyobb gazdasági munkabérekéről.

(Folytatás)
A cukorrépa részesmunkájára vonatkozó legkisebb és legnagyobb munkabér
a) az összes munkák elvégzése fejében: jobb földön egygyedrés, gyengébb földön egyharmadrész a gumótermésből, a leveles cukorrépafejből és a cukorgyár által juttatott cukorból.
A fenti részleért elvégzendő munkák: a miveléssel (egyszeri sarabolással, egyléssel és kétszeri kapálással) betakarítással (beleértve a fejelést, prizmábarakást, annak levelet és egy ásonyi földdel letakarítását) és behordással (beleértve a kocsira vagy mezei vasútra, vagy a helyi szokás szerint a feladóállomáson vagonba rakás munkáját is) kapcsolatos összes kézimunkák.
Ha a munkaadó lókapát és lovat ad a részesmunkásnak, úgy

HA MÉG EGYSZER AZT ÜZENI!...

— Kossuth Lajos életregénye —
Írta: Hegyaljai Kiss Géza

(83) (Minden jog a szerzőé.)
Az orosz haderő maga is jóval nagyobb, mint a magyarok minden serege. — Paskievics 198.000 emberrel ereszkedik alá a Kárpátokon és 668 ágyúval. Az osztrák sereg vezetését május 30-án Haynau Gyula tábornagynak veszi át. Őt olasz földön elkövetett vérengzéséért bresciai hiánának ismeri a törlénelem. Hadereje: 175.940 ember 605 ágyúval. Az osztrák-orosz sereg így 374.380 rendes katonát számlál. Ezekhez jönnek a fellázított nemzetiségek. Így az összlétszám meghaladja a félmilliót. Ágyújuk van 1173. Mije van ezzel szemben Magyarországnak?

Az egész honvédsereg június elején 160.000 ember. És 1682 ágyú. Ennek csak egyrésze megfelelő. Ezzel is győzni lehetne, ha több pénz mehetne a honvédség felszerelésére. Csak hogy Duschek Ferenc nem dolgozik Kossuth kezére. Csak azt tudnánk teljesen fegyverbe öltöztetni, ami van! Most igaz a lelkek törvénye. Berzesnyei így szól a magyarokhoz:
Nem sokaság, hanem
Lélek s szabad nép tesz
csuda dolgokat.

A minisztertanács június 27-én keresztsháborúra hívja fel a magyarságot. Tűz és lelkesedés nemhiányzik. De ellenállás nincs már. Kossuth nem ér rá kimenni a táborba és az országba. Iróasztala mellett írja a levelek szavait. Július végén 3820 rendeletet ad ki.

A keresztsháborúra való felhívást nem hallja meg a nemzet.

Kevesen állnak be katonának. Pedig most is zeng a nóta:

Ha még egyszer azt üzeni!...

Fővezérre július 1-én Mészáros Lázár volt hadügyminisztert nevezi ki a honvédelmi bizottmány. Görgey Komáromnál súlyosan megsebesült. A kormány július 12-én, élén a kormányzóval, Szegeden keres védettebb helyet.

A magyar sereg egy-egy hősiesség fellebbanása méltó az örök emlékezetre. Amde az előnyomuló hadakat nincs, aki véglegesen visszavesse. Egymás után esik el Eperjes, Kassa, Miskolc, Debrecen.

Július 12-én kardcsapás nélkül vonul be egy szótnya kozák Budapestre.

Erdélyben Bem tábornok 20.000 honvéde se bír gátat vetni az áradat elé. Pedig olyan honvédek vannak is, mint Petőfi és Zeyk Domokos. Az utolsó temesvári csatáig ott is van még remény.

HARANGOZNAK ARADON

Augusztus elején már látható, hogy a nemzet sorsa Arad körül dől el. A vár parancsnoka Damjanich. A vár bástyáit fogadják biztonságba a kormányt és az országgyűlést. Arad alatt kell találkozni Görgey és Dembinszky hadainak. Ki tudná miert? Dembinszky elvonul, Görgey elkésik.

Görgeyt kísérti az orosz. Már július 21-én Rimaszombatban a fegyverletétel ajánlatával kereste meg néhány muszka tiszt. Görgey Kossuth beleegyezésével jelzi neki, hogy a magyar királyi koronát felajánlják a Miklós cár vejének, Leuchtenberg hercegnek. Szeretnék, ha biztosítaná a cár hazájuk szabadságát és területi épségét.

Ezt a megoldást a minisztérium is jónak látta. Így a szláv nemzetiségekkel való viszálkodásoknak is vége lenne. Meghódol a magyar talán akármely uralkodóháznak, csak az osztráknak nem.

Kossuth azt írja, inkább lángborítja Oláh- és Törökországot, de Ausztriának nem adják meg magukat. Kossuthot a temesvári csatáig nagyszerű haditerv tüzei. Összeszedi a magyar erőt, összetöri Haynaut s egy hősi meneteléssel fel — Komáromig! A Dunántúl pihent erejével kiterjeszteni a háborút Fiumén vagy Ausztrián keresztül Olaszországra. — Új lángra kell lobbantani a népek szabadságharcát!

Temesvárnál aztán minden összeomlik. Görgey belátja, hogy seregének csak a hősi halál vagy az orosz előtti feltétlen megadás közt kell választani. Klappa győz ugyan Komáromnál. Ha a kormány idejében értesül, kihátrál a győzelmet — nyitva az út a honvédek előtt Bécs felé. Csak hogy későn jön ez a hír. Bem, akit Kossuth fővezérére nevezett — Temesvárnál megsebesül, csatát vesz.

Mire Görgey Aradra ér, megérett a helyzet a leszerelésre. Kossuthnak bejelenti, hogy nincs más hátra. mint letenni a

fegyvert. Arra kéri a kormányzó, meneküljön külföldre. — Mentse meg életét hazája számára. Kossuth így — Görgey kérésére — neki adja át a hadsereg feletti és a polgári hatalmat. Cselekedjék, ahogy a nemzet érdekében cselekedhet.

Kossuth a Damjanich üveges hintájában elhagyja Aradot augusztus 11-én. Lugosra megy. Este 9 órakor jelenik meg a kiáltvány. Közölré teszi, hogy a kormányhatalmat Görgey tábornokra ruhazza, hogy legjobb tehetsége szerint hazánk megmentésére használja. — Ómaga életét is szívesen áldozza a hazáért, melynek cselekedetével többé nem használhat. Az igazság és kegyelem Istene legyen a hazával!

Megy tovább szívében azzal a tébolyító érzéssel, hogy nem láthatja többé Magyarországot.

Görgey levélben értesíti Rüdiger orosz tábornokot, hogy fegyverrel leteszi. De csakis az oroszok előtt. Mikor Rüdiger megnyugtatta, hogy osztrákok nem lesznek jelen, megy a táborba. Vasárnap délután van. Megy először a gyalogosokhoz, aztán a huszárokhoz. A tisztek zokognak. A legénység megéljenzi a vezért. Aztán tombolni kezd a keserűség. A fegyvert kilövik a levegőbe. A zászlókból, a foszlányos, dicsőséges honvédszászlókból, egy-egy darabot tépnek emlékül. Valami pendül a földön. A kardokat török ketté. A dicsőség kardja volt az... A tüzerek elégetik, amit elégethetnek. A huszár keresztül lövi a lovát, nem egy önmagát is.

Elveszett minden.
(Folyt. köv.)

